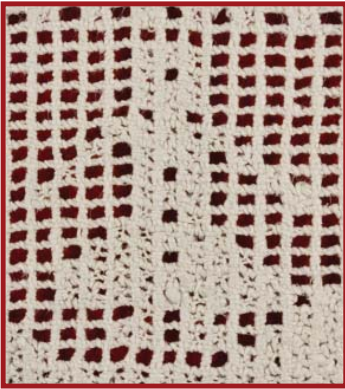

Dragværk

Fra anden halvdel af 1700-tallet er tekstiler med såkaldt dragværk bevaret. Her trak kvinderne i brede borter tråde ud i hele stoffets bredde og syede derefter figurer som f.eks. dyr og træer ind i det åbne netværk. Dragværk kendes også fra renæssancens Italien.

Figur på haneryg i dragværk,
detalje fra knædug.
Jnr. 1485x023,
Greve Museum.

På billedet kan du se en pige eller kvinde, der står på ryggen af en hane. Pigen er syet i dragværk. Det er et lille motiv på en knædug.

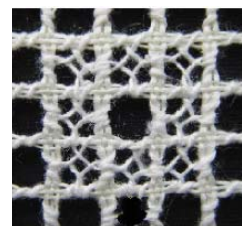
Dragværk er lidt sværere at lære end tællesyning. Men når du først har lært teknikken, så er det ikke så svært. Det er vigtigt, at du husker at tælle rigtigt. På de næste sider i hæftet kan du se, hvordan du selv kan lære at sy dragværk. Inden du går i gang med at sy denne pige, skal du først lære, hvordan du syr et lille let motiv.

Knædug.
Jnr. 1485x023,
Greve Museum.

Sy et lille mønster i dragværk

I vejledningen med tegninger og tekst kan du se, hvordan du syr det lille mønster på billedet. Det er pigens hoved.

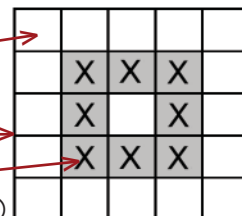

Du skal bruge følgende materialer:

- En nål uden spids
- Hørlærred
- Hørtråd
- Sytråd
- Broderisaks
- Broderiramme

Forklaring til mønster

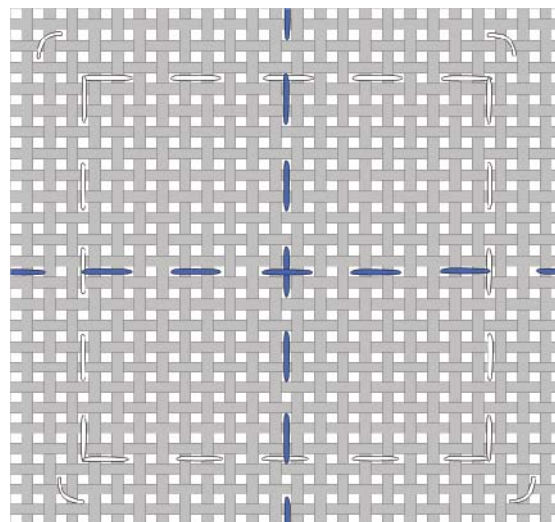
- = Hver rude er lig med 2 tråde, der er trukket ud.
 - I = Hver streg er lig med 2 tråde, der står tilbage
 - X = Udfyldes med slyngesting
- Firkanten er i alt 18 x 18 tråde. ①

Sådan gør du:

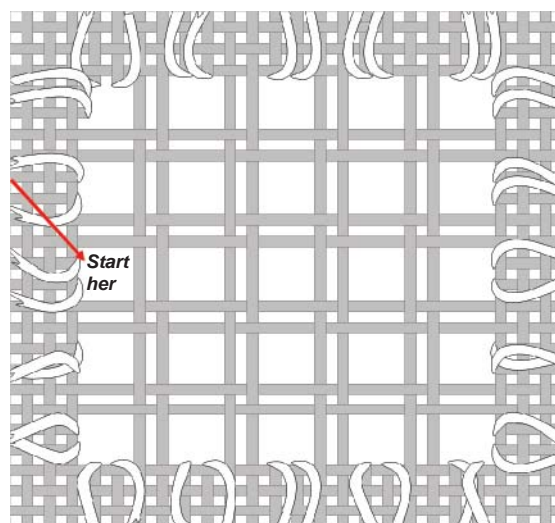
Rining

- Tråd din nål med almindelig sytråd.
- Start evt. med at ri et kors (de blå streger på tegningen), så du ved, hvor midten af dit mønster skal ligge. Ri over og under 2 tråde. Tegningen viser, hvordan det ser ud, når der er riet over 2 og under 2 tråde.
- Nu skal du ri en firkant (de hvide streger på tegningen), som passer til dit mønster. Ri over og under 2 tråde. Firkanten er i alt 18 x 18 tråde.
- I hvert hjørne skal du tage et hjælpe sting i stoffet for at få ri-stingene til at mødes.

Klip og udtræk af tråde

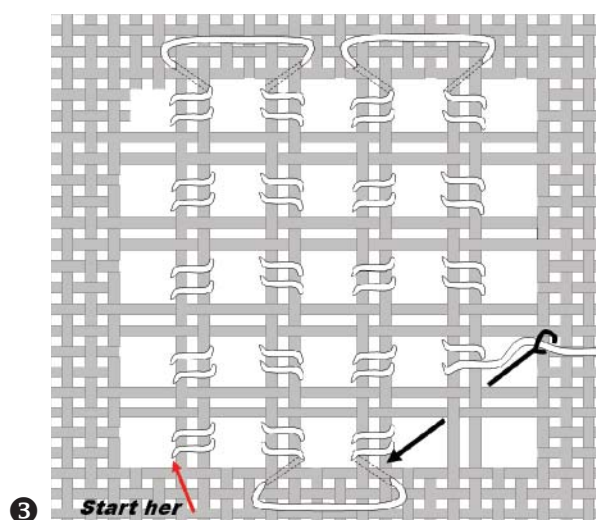
- Klip trådene over med en lille spids saks.
- Start i en af siderne og klip i midten.
- Klip to tråde over. Træk de overklippede tråde ud, til nettet står klart.
- Klip altid fra retsiden, vend stoffet og træk trådene ud på bagsiden.
- Ritråden vil forsvinde, efterhånden som du klipper og trækker tråde ud.
- Sæt de løse tråde fast med tape eller ri dem fast, så de ikke driller i det videre forløb.
- Spænd dit lærred op i en broderiramme.

Lærred set fra bagsiden

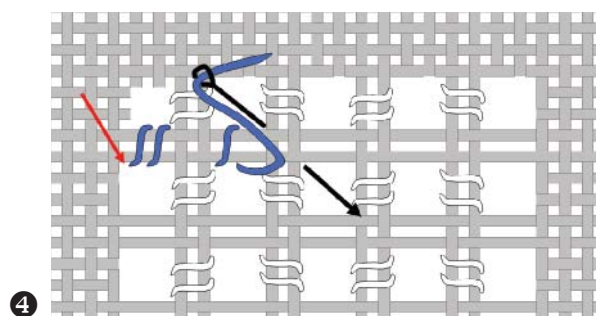
Kastning over nettet, lodret

- Tråd din nål med hørtråd. Du skal ikke binde knude på din tråd.
- Du skal først sy et par sting i kanten, så tråden sidder fast.
- Nu skal du kaste over nettet. Du skal sy fra retsiden.
- Start i et hjørne og kast rundt, 2 gange på hver stolpe. (Stolpen er de to tråde i netværket)
- Tegningen viser, at du kan begynde nederst i venstre hjørne.
- Når en stolpe er færdig, skal du trække tråden over til næste stolpe og sy oppefra og ned osv.

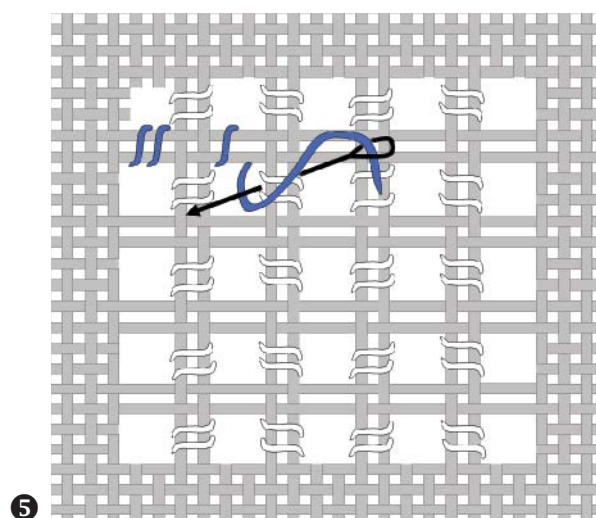
Kastning over nettet, vandret

- Sy fra retsiden.
- Start øverst i venstre hjørne.
- Kast over nettet med hvid hørtråd, sy 2 gange på hver stolpe.
- Fortsæt på denne måde indtil du skal begynde på motivet, som du skal sy med slyngesting (Se mønster ①)
- Hæft altid tråden i højre side, og start igen i venstre side.

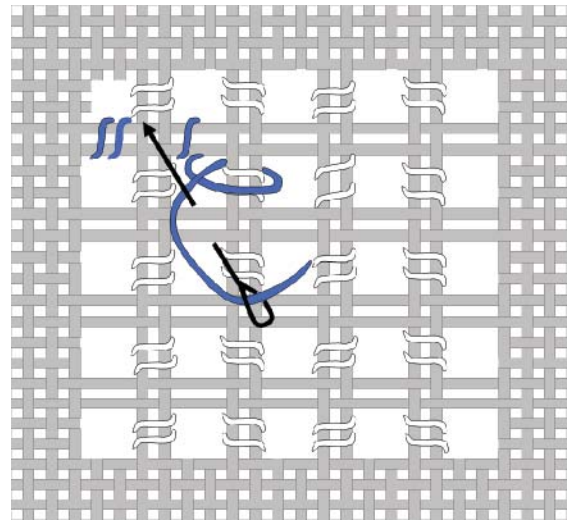
Slyngesting

- Sy nu efter dit mønster til dragværk. Hvor der er vist et X, udfyldes netværket med slyngesting.
- Kast en gang om den vandrette stolpe.
- Sy et tungesting omkring den lodrette stolpe.

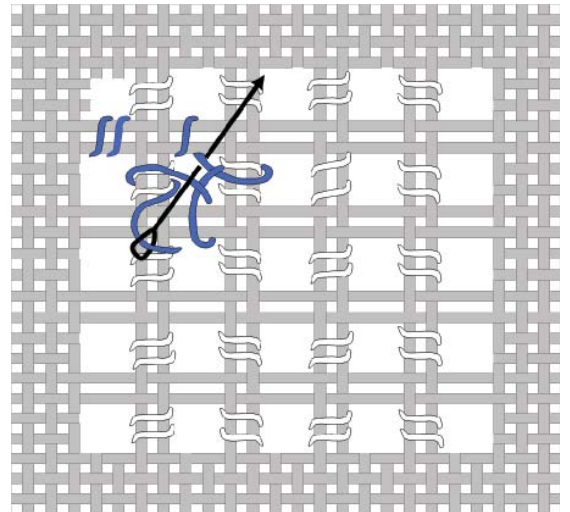
Slyngesting (fortsat)

- Sy på samme måde et nyt tungesting på den vandrette stolpe.

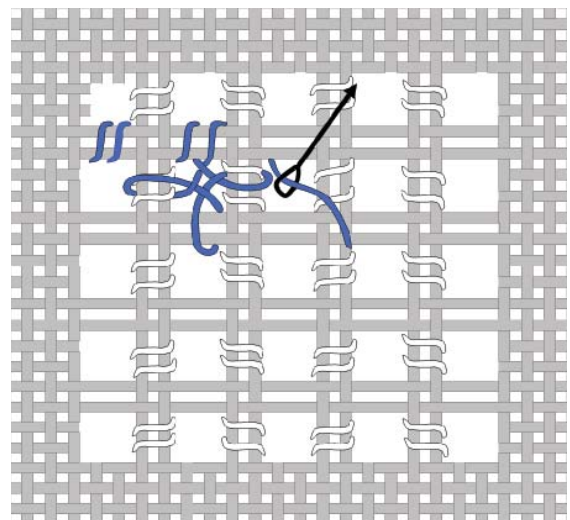
6

- Sy på samme måde et nyt tungesting på den lodrette stolpe.
- Stik nålen ud under stolpen og træk nålen igennem.
- Læg nålen over dette tungesting og under det første tungesting. (Se tegning 5 side 41)

7

- Kast om den vandrette stolpe og stik nålen skråt til højre, ned til næste hul.
- Fortsæt med slyngesting, hvis der er et X i dit dragværksmønster.
- Ellers kastes rækken færdig og der hæftes ende i højre side. Alle enderne vil blive skjult, når du slutter af med kantsyning.

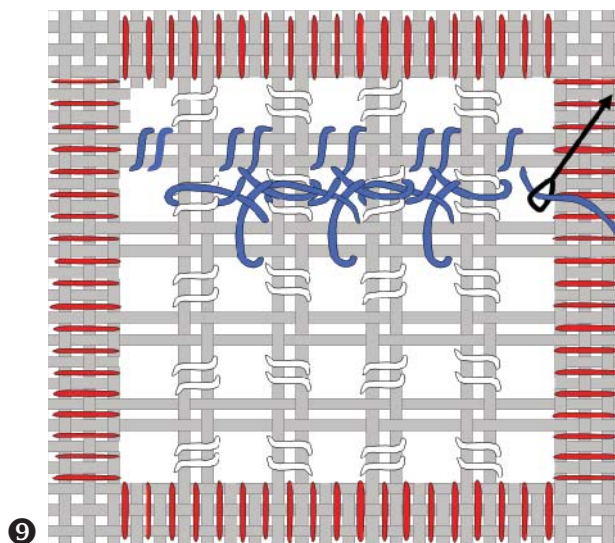
8

Slyngesting (fortsat)

- Her er vist 3 slyngesting efter hinanden, som er starten på dit lille mønster i dragværk.
- Du skal huske at hæfte ende i højre side.
- Fortsæt med mønstret og sy igen fra venstre mod højre indtil mønstret er færdigt.

Kantsyning

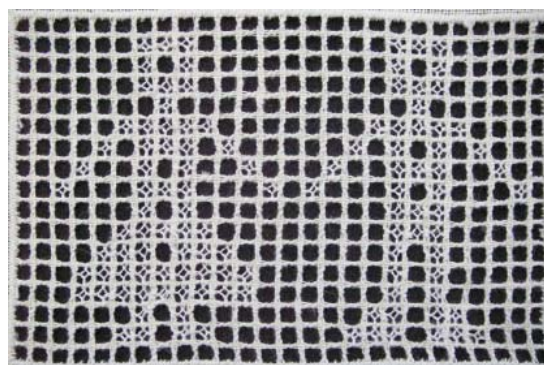
- Til sidst kastes kanten hele vejen rundt (vist med rød).
- Kast over 3-4 tråde. Det er meningen, at alle endehæftninger i højre og venstre side skal skjules af kantsyningen. På bagsiden klippes de løse udtrukne tråde af.

Efter denne lille prøve i dragværk kan du nu sy en pige eller en dreng i dragværk.

Mønster til motiv af pige og dreng

Du kan vælge at sy enten pigen eller drengen eller lade dem holde hinanden i hånden. Du kan også vælge at sy dit monogram f.eks. MH for Mette Hansen. Der er et alfabet bagerst i hæftet.

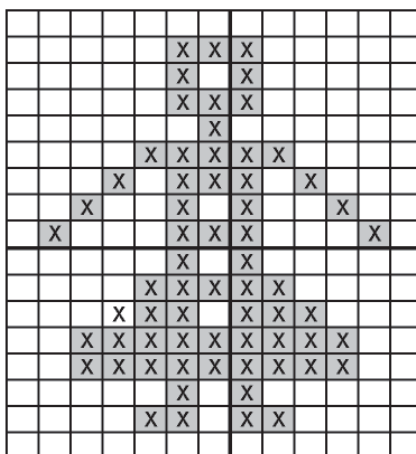
Forklaring til mønster

□ = Hver rude er lig med 2 tråde, der er trukket ud.

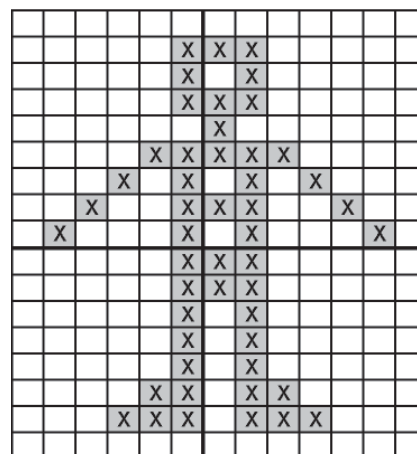
I = Hver streg er lig med 2 tråde, der står tilbage

X = Udfyldes med slyngesting

En figur fylder i alt 50 x 66 tråde.

Mønster til en pige

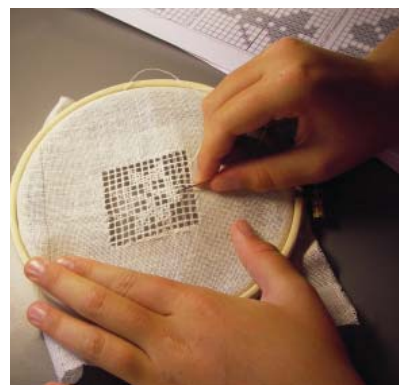

Mønster til en dreng

Vejledning til underviser

Dragværk er velegnet til 6. klasse og opefter. Teknikken kan gøres mere udfordrende ved, at eleven selv tegner mønstre på ternet papir, som herefter sys. Eleven kan gå på opdagelse i vandreudstillingen ”Hedebosyninger – en verden af variationer” og finde andre motiver i dragværk (se side 88).

Her vises et skema, der giver en ide om, hvor mange lektioner det ca. tager at sy denne figur.

Elev syr dragværk på Greve Museum.

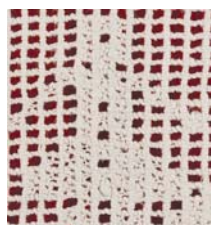
Inspirations motiv fra original hedebosyning

Skønnet antal lektioner af 45 minutter

Eksempel på ny syning

Dragværk:

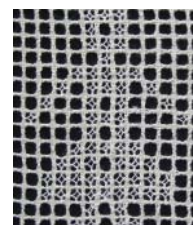
Pigefigur på haneryg syet på en knædug.

Greve Museum,
Knædug
Jnr. 1485x023

Pigefigur:

Elev 12 år: 10 lektioner
Øvet: minimum 3 timer

Denne rudesyning er syet ved at trække 3 tråde ud og lade 3 tråde stå.

Oftentimes man med at trække 2 tråde ud og lade 2 tråde stå.